No. of Printed Pages—4

495 (SOM10)

[20-HBGPOW–D5S(O)21A]

BA 5th Semester (Old) Exam., 2020 (W)

SOCIOLOGY

[BSO M–10]

(Development Sociology)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(a) Define 'development'.
'উন্নয়ন'ৰ সংজ্ঞা দিয়ক।

(b) Who introduced the concept of 'Human Development'?
'মানৱ উন্নয়ন'ৰ ধাৰণাটোৰ প্ৰৱৰ্তক কোন ?

(c) What is meant by 'empowerment'?
'সবলীকৰণ' বুলিলে কি বুজে ?

(d) Define 'social development'.
'সামাজিক উন্নয়ন'ৰ সংজ্ঞা দিয়ক।

(e) What is meant by 'ecology'?
'পৰিবেশ বিজ্ঞান' বুলিলে কি বুজে ?

(f) State the main argument of the Dependency theory.
নিৰ্ভৰশীলতাৰ তত্ত্বৰ মূল যুক্তিটো লিখক।

(g) What do 'satellites' and 'metropolises' signify according to Andre Gunder Frank?

আন্দ্রে গুন্দাৰ ফ্ৰেংকৰ মতে 'ছেটেলাইট' আৰু 'মেট্ৰপলিচ'এ কি বুজাই ?

(h) Who developed the 'Dependent-Developed School'?

'নিৰ্ভৰশীল উন্নয়ন মতবাদ'ৰ প্ৰৱৰ্তক কোন ?

2. Answer the following questions (each in around *50* words) : 2×8=16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What is meant by 'surplus drain'?

'উদ্বৃত্ত প্ৰবাহ' বুলিলে কি বুজে ?

(b) What is the Human Development Report?

মানৱ উন্নয়ন প্ৰতিবেদন কি ?

(c) Mention the three elements used by Human Poverty Index to measure poverty.

মানৱ দৰিদ্ৰতা সূচকে দৰিদ্ৰতাৰ পৰিমাপ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা তিনিটা উপাদান উল্লেখ কৰক।

(d) Define 'globalization'.

'বিশ্বায়ন'ৰ সংজ্ঞা দিয়ক।

(e) What is meant by 'weightless economy'?

'ভাৰশূন্য অৰ্থনীতি' বুলিলে কি বুজে ?

(f) State the meaning of 'economic sanctions'.

'অৰ্থনৈতিক অনুমোদন'ৰ অৰ্থ লিখক।

(g) Define 'glocalization'.

'গ্ল'কেলাইজেচন'ৰ সংজ্ঞা দিয়ক।

(h) State the meaning of 'Human Rights'.

'মানৱ অধিকাৰ'ৰ অৰ্থ লিখক।

3. Answer any *five* from the following questions (each in around *100* words) : 4×5=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Briefly write about two criticisms against globalization.
বিশ্বায়নৰ দুটা সমালোচনাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখক।

(b) Write a brief note on 'neo-liberalism'.
'নব্য-উদাৰতাবাদ'ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখক।

(c) Write a brief note on the 'Asian Development Bank'.
'এছিয়ান ডেভেলপমেণ্ট বেংক'ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখক।

(d) Briefly describe the welfare approach and basic needs approach to human development.
মানৱ উন্নয়ন পৰিলক্ষিত কৰা কল্যাণৰ দৃষ্টিকোণ আৰু মৌলিক প্ৰয়োজনৰ দৃষ্টিকোণৰ চমু ব্যাখ্যা দিয়ক।

(e) State the main arguments of the World System theory.
বিশ্ব ব্যৱস্থা তত্ত্বৰ মূল যুক্তিসমূহ লিখক।

(f) State four characteristics of 'political globalization'.
'ৰাজনৈতিক বিশ্বায়ন'ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখক।

4. Answer any *two* from the following questions (each in around *300* words) : 8×2=16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ৩০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What is the WTO? Highlight its structure and functions.
বিশ্ব বাণিজ্য সংগঠনটো কি? বিশ্ব বাণিজ্য সংগঠনৰ গাঁথনি আৰু কাৰ্যক্ৰমসমূহ দাঙি ধৰক।

(b) Write an essay on the 'World Bank'.
'বিশ্ব বেংক'ৰ ওপৰত এখন ৰচনা লিখক।

(c) Explain the four important building blocks of human development.

মানৱ উন্নয়নৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ মূল ধাৰা ব্যাখ্যা কৰক।

5. Answer any *two* from the following questions (each in around *400* words) : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৪০০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Discuss the social dimension of development.

উন্নয়নৰ সামাজিক দৃষ্টিকোণটো আলোচনা কৰক।

(b) How can development be seen as a realization of human potential? Discuss.

উন্নয়নক মানৱীয় সম্ভাৱনাৰ বাস্তবায়ন হিচাপে কিদৰে পৰিলক্ষিত কৰিব পৰা যায়? আলোচনা কৰক।

(c) "Globalization has an interesting and strong influence on cultures across the world." Discuss.

''সমগ্ৰ বিশ্বৰ সংস্কৃতিত বিশ্বায়নৰ এটা মনোগ্ৰাহী আৰু শক্তিশালী প্ৰভাৱ পৰিছে।'' আলোচনা কৰক।

★ ★ ★